

נשארנו שם; שריונרים כותבים

מאת ברטי אוחיון

סיפורו של גדוד 79 בקרבות התעלה והפריצה אל "החוזה הסיני" במלחמת יום הכיפורים • כנרת זמורה-ביתן מוציאים לאור, 2008, עמ' 224 + עמ' 32 עמ' לוחות צילום

לפני חמש שנים גמלה בלבו של ברטי אוחיון (ניצב בדימוס) החלטה לכתוב ספר על מהלכי הלחימה של גדוד 79, בעיקר ב-12 ימי הלחימה מיום 6 באוקטובר עד 17 באוקטובר שבהם השתתף בלחימה, ובכלל זה על חלקו המכריע של גדוד 79 בכיבוש החווה הסינית. ביד אמונה שחווה מקרוב את הקרבות, הוא מביא בפנינו את סיפורו המופלא של גדוד 79 במלחמת יום הכיפורים.

אוחיון ערך תחקיר מעמיק המסתמך על לחימתו כתותחן טנק ועל נקודות המבט הנוספות של המפקדים והלוחמים שלחמו לצדו. לצורך זה נטל את יומן המלחמה שניהל, גבה עדויות ממפקדים ולוחמים, קיבץ קטעי קשר, ספרים, מחקרים, מסמכים ומקורות נוספים, ובשנת 2007

גם סייר בנתיבי הקרבות. הוא מאמין שגייס כל מקור אפשרי. 35 שנה לאחר המלחמה, בכנס לוחמי גדוד 79, הציג אוחיון את ספרו המספר למעשה את סיפורו. הוא בחר להתמקד בספרו בגדוד 79, ובתוך כך על לחימתה של חטיבה 14 במלחמה.

כשפרצה המלחמה היה הגדוד בכוננות בסיני. הגדוד נטל חלק מכריע בקרבות הבלמה ששיאם היה ב-14 באוקטובר. מפקד הגדוד מוני (שלמה) ניצני נפצע בשלב מוקדם ביותר, החליפו חגי תור, שפינה את מקומו לעמרם מצנע, שלבקשת המח"ט אמנון רשף, איחד את גדודו 196, עם

שרידי גדוד 79, שבתוך יממה נותרו בו רק 6 טנקים. חגי תור נהרג ביום 13 באוקטובר בחמדיה. מדי יום סיכם המח"ט אמנון רשף את הקרבות וחזק את המפקדים והלוחמים האמיצים, כשהוא מדגיש את חלקם המכריע ואת ההתקדמות המושגת תוך גילויי גבורה והקרבה, שגבתה גם את מחיר הדמים של חבריהם.

הפרק המתאר באריכות את הקרב בחווה הסינית (בעמ' 119 – 190) מוכיח בוודאות כי הקרב על הצירים של החווה הסינית וכיבושה נעשו על ידי כוחות השריון, ורק לאחר מכן נכנסו הצנחנים וגם זאת למתחם מרוחק יותר. ברטי אוחיון מסכם פרק זה במילים "אנחנו, ששרדנו את קרבות החווה הסינית, העדות החיה לסיפור האמיתי של כיבושה". לקרב בחווה הסינית הייתה משמעות מכרעת להצלחת מבצע צליחת התעלה. המח"ט אמנון רשף סיכם את יום

הקרבות כשציין בגאווה כי בחווה הסינית אפשר הגדוד לצנחנים ולחטיבה 421 לצלוח את התעלה.

לצד הדבקות הבלתי מתפשרת במטרה נודע גדוד 79 במשימות החילוץ תחת אש. אחת מהתמונות המפורסמות ביותר מן המלחמה היא הרישום של קובי לפיד המתאר את טנק המ"פ רמי מתן בציר לקסיקון שאסף פצועים רבים, כאשר כל פצוע שחולץ ראוי לסיפור בפני עצמו. אחד הקטעים הקשים והמרגשים הוא תיאור החילוץ של המ"מ יפתח יעקב שנעשה על ידי ברטי אוחיון אל הטנק של רמי מתן (עמ' 165 – 169). לימים אמר רמי מתן "לא סתם אנחנו השריונאים נועלים נעליים שחורות וחובשים כומתה שחורה. אנחנו עושים את העבודה השחורה והקשה. עם ישראל חב חוב גדול מאוד לאותם חיילים ומפקדים פשוטים, שלא מיהרו להתקסט בנוצות אחרי המלחמה" (עמ' 182).

"נשארנו שם", השם שאותו בחר ברטי אוחיון לספרו, הוא ביטוי של סולידריות ושותפות גורל, סיפורו של הגדוד כולו שחזר כואב ודואב, שידע לשחזר במדויק מה אכן קרה שם, מהרגע הראשון בו פרצה המלחמה ככוח הראשון, שהחל להילחם עד שהתארגנו כוחות מילואים במסגרת האוגדות, ואת העדויות האלו מאמתם קטעי קשר שנשמרו וסימנים בשטח.

מפרק הסיכום, שבו מסכמים ברטי אוחיון ולוחמים נוספים את השפעתם של קרבות מלחמת יום הכיפורים על חייהם, אפשר ללמוד כי המשמעות של שם הספר "נשארנו שם" היא הביטוי המדויק לאותן השפעות והשלוכות של הלחימה על התנהלותם בכל תחומי חייהם, ובתודעתם עדיין מהדהדים הדי הקרבות, הגעגועים לחברים שלא שבו משדה הקרב, ואחוות לוחמים שקושרת אותם מאז בקשר אמיץ, גם מבלי לראות האחד את השני.

רישומיו של קובי לפיד המתארים את תמונות הקרב ונחרטו היטב בתודעתו ובתודעת הלוחמים משולבים בספר על פי הקשרם.

הספר מהווה תרומה חשובה ביותר לחקר לחימת השריון בגזרת סיני במלחמת יום הכיפורים.

הספר מוקדש לחבריו ולמפקדיו של ברטי אוחיון שנפלו במלחמה ולחללי חטיבה 14. בגדוד 79 נפלו 118 לוחמים, ושמותיהם ודיוקניהם חותמים את הספר.

את הספר "נשארנו שם" אפשר לרכוש בחנות המכר של יד לשריון בלטרון וישרות מההוצאה זמורה-ביתן בטלפון: 03-6344977

פשוט שריון מאת עופר עידן

מלחמת יום הכיפורים מנקודת ראותו של לוחם שריון הלום קרב • ע' נרקיס הוצאת ספרים, 2007, עמ' 158

שנים רבות לאחר האירועים שהשפיעו על חייו של עופר עידן יוצא ספר חשוב ביותר, שמטרותיו המוצהרות הן לספר על מהלכי גדוד 410 במלחמת יום הכיפורים ולתאר את התמודדותו עם